

za „Głos Narodu“ wynosi w Krakowie: miesięcznie kor. 2—. Za odosłanie do mieszkania dopłaca się 40 hal. miesięcznie.

Adres Redakcji i Administracji: róg ul. św. Krzyża i Mikołajskiej 1. 7.

Telefon Nr. 190.

GŁOS NARODU

DZIENNIK POLITYCZNY, ZAŁOŻONY W ROKU 1893 PRZEZ JÓZEFA ROGOSZA.

REDAKTOR NACZELNY: Dr. ANTONI BEAUPRE.

za „Głos Narodu“ wynosi w prowincji: miesięcznie kor. 2-70. W państwie niemieckim kwartalnie: 10 koron. W innych państwach kwartalnie koron 12—.

Numer pojedynczy zwykły 12 hal
Numer niedzielny ilustrowany 16 h.

Ogłoszenia (inzeraty) przyjmuje upoważniony przedsiębiorca tego dziennika p. Władysław Strycharak w biurze inzeratowym „Głosu Narodu“ róg ul. św. Krzyża i Mikołajskiej 1. 7. Od miesiąca wiersza drobnym piśmem (petit) za pierwszy raz 16 halery, — za każdy następny raz 12 halery. — Nadesłane po 60 halery, od wiersza za każdy raz. — Śluby sekiologiczne etc. wiersz 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje we Lwowie S. Sokółowski, पास Hausmanna, w Wiedniu Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurt nad Menem, Berlinie, Lipsku, Wrocławiu). — M. Opalik, R. Mosse, M. Dukas, H. Schalek, w Paryżu C. Adam rue de Varenne 88.

Nr. 36

Kraków, Piątek dnia 5 Lutego 1904.

Rok XII.

Od Administracji.

Upraszamy Szan. Prenumeratorów celem uniknięcia przerwy dziennika, o rychłe nadesłanie prenumeraty, która wynosi za miesiąc Luty 2 k. 70 h. w miejscu — bez odosłania 2 kor., za odosłanie dopłaca się 40 h.

Nowo przystępujący Prenumeratorowie mogą otrzymać bezpłatnie pozostawki powieści:

„Mały garnizon“, obraz z życia wojskowego w Niemczech, napisał porucznik Bilse; powieść „Sonia“ przez Odroważa; „Skrzynka z ametystu“.

Werytusa „Potomek Wallensteina“, powieść osnuta na tle stosunków żydowskich, wychodząca w fejetonie „Głosu Narodu“ 60 hal.

Dalej mogą dostać w administracji „Głosu Narodu“ ukończoną powieść: Adolfo Albertazzi „Teraz i zawsze“ 60 hal.

Wojna czy pokój.

W powodzi depesz angielsko-amerykańskich z dalekiego Wschodu, krzyżujących się i sprzecznych, trudno rozpoznać prawdziwą sytuację; pewnym jest tylko, że obie strony prowadzą gorączkowe przygotowania wojenne, a Rosja powiększa nienastannie wojska nagromadzone w Mandżurji i w Porcie Artura.

Mimo to jednak rokowania nie ustają, a jeżeli mamy wierzyć angielskim doniesieniom, Rosja poczyniła daleko idące następstwa; treść jej propozycji ma być następująca: Południowa Korea przechodzi do sfery wpływów Japonji; — Rosja nie sprzeciwia się nawet chwilowemu zajęciu tego kraju przez Japończyków; Rosja uznaje zwierzchnictwo Chin nad Mandżurją, i uznaje wszystkie traktaty handlowe, zawarte przez Chinę, a dotyczące Mandżurji.

Zadania japońskie idą dalej. Chcą oni przede wszystkim, aby port Mazampo, położony w południowej Korei i panujący nad drogą morską z Władywostoku do Portu Artura, mógł być przez nich przemieniony w twierdzę, — powtóre, żeby Rosja wyrzekła się wszelkiej interwencji w całej Korei, a po trzecie, aby zarząd Mandżurji oddano Chińczykom.

Czy i o ile powiedzie się dyplomacji obu państw pogodzić te przeciwieństwa, pokaże najbliższa przyszłość.

Nieproszona pomoc.

W piśmach warszawskich czytamy następującą notatkę:

Towarzystwo kolonizacyjne żydowskie, zwane „Ica“, rozpoczęło rokowania z namiestnictwem galicyjskim w sprawie następującej: „Ica“ chce dać około 10 milionów koron z warunkiem, że w fabrykach, które się założą za te pieniądze, będzie pracowało 33 proc. żydów. Sprawę tę rozstrzyga już Wydział krajowy galicyjski, a ma być bliska urzeczywistnienia. „Hacofe“ warszawski występuje przeciw temu, twierdząc, że nie

naależy dawać pieniądze „stańczykom, czyli zubożałym panom, którzy żyją na koszt kraju, nie robiąc dlań nic dobrego; przyjdzie czas — prorokuje ta gazeta — a „Ica“ się przekona, iż nietylko wyrzucano pieniądze na rzecz Galicji, ale że dało się broń w rękę wrogom żydów“.

Doniesienie powyższe brzmi cokolwiek nieprawdopodobnie. Wątpimy najpierw, aby „Ica“, towarzystwo czyste żydowskie, ryzykowało znaczny kapitał na zakładanie przedsiębiorstw niezbyt rentownych, powtóre, gdzieby znalazłono owe 33 proc. żydów, którzyby chcieli pracować, chyba w kantorach albo jako stręczyciele, ale tych mamy już dosyć, a wreszcie nie przypuszczamy, aby w Galicji ktokolwiek przyjął warunki zapełniania fabryk gromadami żydów, nie zdalnych do żadnej ciężkiej pracy.

W każdym razie warto zanotować pogłoskę, która może ma przygotować teren dla jakiejś nowej akcji żydowskiej, kroczącej jak zwykle ciemnymi ścieżkami. Jeszczeby tego brakowało, żeby żydzi „ratowali“ Galicję gnębiąc ją swoim tandetnym przemysłem!

Jeżeli podobny zamach na nasz biedny kraj, kroi się w jakiegokolwiek formie w mózgach żydowskich, nasze władze powinny rychło poskromić te niebezpieczne usiłowania.

Walka o tanie mięso.

Wiedeń najdroższym miastem na kontynencie europejskim. — Smutne połączenie klas zarobkującej i średniej. — Drogie mięso. — Przyczyny. — Osparzenie władz. — Rada miejska boi się rzeźników. — Mięso z Argentyny. — Protest hodowców bydła. — Załącz ministra rolnictwa.

Nasz korespondent wiedeński (Mm.) pisze: Wiedeń jest najdroższym miastem na kontynencie europejskim.

Mówię na kontynencie. Londyn zostawiam poza nawiasem, gdyż stosunki zarobkowe i życiowe Anglii są zgoła różne od naszych. Drożyna wiedeńska, zwłaszcza w dziedzinie artykułów spożywczych, daje się tutaj czuć niesłychanie dotkliwie na każdym kroku. Mięso, jarzyny, wędliny, wyroby mączne, szczególnie, gdy zawierają cukier, kawa, herbata, mleko, jajka, towary kolonjalne, ryby, — wszystko to posiada ceny wygórowane, zwłaszcza, jeżeli się nie chce kupować najpodlejszych gatunków, choć i te ostatnie są bardzo drogie. Życie w Wiedniu dla ludzi ubogich jest wieczną walką z głodem; dla ludzi, mających średni dochód, streszcza się w przysłowiu polskim „Maciek zarobił, Maciek zjadł“!

Musieliśmy zbyt długo wywodzić, dlaczego to Wiedeń, który jeszcze około 1850 r. należał do najtańszych miast europejskich, w ciągu pół wieku zmienił się w najdroższe. Poprzestaniemy jedynie na stwierdzeniu tego faktu i na zaznaczeniu najnowszego objawu w dziedzinie zaprowiantowania miasta w mięso.

Mięso w Wiedniu jest niesłychanie drogiem. Wpływa na to złe urządzenie targu na bydło, faktyczny monopol wielkich firm, handlujących bydłem, manewry firm komisjonerskich, wreszcie chciwość rzeźników wiedeńskich, którzy przyzwyczaili się od dawna do prowadzenia zbyt kosztownego życia, bywania na wyscigach, gry, huśnych zabaw, za co wszyscy musieli płacić spożywcę.

Skarżyła się na tę drożyznę ludność i prasa, zasypywano władze petycjami i projektami, lecz wszystko bezskutecznie. Rząd nie robił nic, bo rządy austriackie są nieporadne od dawna w dziedzinie zagadnień życia codziennego, były i są głuche na skargi, wywołane drożyzną artykułów spożywczych. Ministrowie austriaccy są już od dawna pod tym względem zwolennikami teorii o wolnej konkurencji, na czem zarabiają jedynie piraci ekonomiczni, twórcy rozmaitych syndyka-

tów i kartelów, podbijający cenę na szkodę spożywcę. Rada miejska wiedeńska, ani dawniejsza liberalna, ani dzisiejsza chrześcijańsko-społeczna, nie śmie wystąpić energicznie, ponieważ rzeźnicy — to kasta bogata, wpływowa, energiczna, mająca wpływ na wybory i mogąca niejednego śmiaćka pozbawić radzieckiego krzesła.

W tem rzeźnicy wiedeńscy, a raczej pewna ich grupa wpadła na myśl sprządzenia mięsa szlachtowanego z Argentyny. Londyn i wielkie miasta angielskie już od szeregu lat biorą to mięso. Idzie ono w okrętach, zmienionych na lodownie, i po wyładowaniu idzie znowu do lodowni. Do Wiednia przybywałoby w wagonach specjalnie urządzonych pociągami pośpiesznymi. W Buenos Aires szlachtowanie odbywa się pod nadzorem weterynarzy, kontrolowanych, jak w tym wypadku, przez urzędnika konsulatu generalnego Austro-Węgler.

Rada miasta Wiednia i magistrat poparły ten projekt rzeźników wiedeńskich. Ci ostatni twierdzą, że będą mogli zupełnie świeże, zdrowe mięso argentyńskie sprzedawać o 60—80 h na kilogramie taniej, niż mięso, szlachtowane w Wiedniu. Zamówiono zatem w Argentynie pierwszą partję mięsa. Jutro dnia 4 lutego ma ona przybyć do Wiednia.

Lecz tym przywozem mięsa zamorskiego zaniepokoił się, — z swego stanowiska zupełnie słusznie — hodowcy bydła w rolniczych krajach Austrii, komisjonerzy, utrzymujący stosunki z oborami Węgler, Serbji i Rumunji. Zaczęto znowu zasypywać rząd prośbami, by nie pozwolił na przywóz mięsa argentyńskiego. I oto dnia 1 lutego minister rolnictwa rozporządzeniem, wydanym pod adresem namiestnika Dolnej Austrii, zakazał przywozu mięsa argentyńskiego i podał szereg reform, po zaprowadzeniu których mięso w Wiedniu musi stanąć, bez szkody dla austriackich hodowców bydła i bez straty dla rzeźników.

Magistrat i rada miejska nie są zbyt tym zakazem zadowoleni, rzeźnicy oburzeni są i grożą, że będą walczyli do upadłego. Jeśli rząd nie wierzy w dobroć mięsa argentyńskiego, sprowadzą mięso z Stanów północno-amerykańskich, przyczem powątpiewają, czy rząd austriacki zechce się narazić na gniew potężnej Rzeczypospolitej, zakazem przywozu również i tego mięsa.

Biedny spożywcę czyta tę polemikę, i patrzy z żalnością na mały kawałek mięsa, kupiony drogo i mający obżywić całą rodzinę. Szczęśliwy, że ma środki, pozwalający mu na taki zbytek. Ileż to tysięcy rodzin urzędniczych w Wiedniu jada mięso dwa razy na tydzień. Ileż to robotników i rzemieślników jada tylko raz na tydzień odpadki, podawane im jako „gulasz“ i tak zapaprykowane, by splecione podniebienie nie zdołało rozpoznać, co właściwie mu podano.

Dodatek drożyzniany a nauczycielstwo.

(Dok.) To też siły tego nauczycielstwa zdają się być coraz słabsze. Przymusowa obojętność ogarnęła prawie całe nauczycielstwo w kierunku pracy na polu piśmiennictwa pedagogicznego; przymusowa, bo dziś nauczyciel i nauczycielka nie ma za co kupić książki czy gazetki pedagogicznej, aby się dalej kształcić, a już o pracy na polu naukowym, do której trzeba koniecznie zakupywać dzieła ani marzyć nikt nie może. Dlatego na 9 000 nauczycielstwa w Galicji można zaledwie wymienić jedno pismo treści pedagogicznej t. j. tygodnik „Szkołę“, który w dodatku dla braku materiału nieraz co dwa tygodnie wychodzi, albo zapełniony jest artykułami niewiele mającymi wspólnego z pedagogiką. Inne jeszcze drobniejsze piśmka już nawet na wzmiankę nie rasłu-

gują, bo służą do poruszenia spraw prywatnej natury lub prowadzą walkę osobistą z władzami.

To zastraszające ubóstwo jest wynikiem położenia materialnego nauczycielstwa i odbija się niezawodnie na samej racie i wychowaniu młodzieży.

A przecież każdy przyznać musi, że myśli i prace na polu piśmiennictwa powinny się wyłączać z tych, którzy są w ogniskach nauki, jakimi w kraju naszym są Kraków i Lwów, gdyż te mają najlepsze warunki pod tym względem. Niestety Kraków niczem, a Lwów prawie niczem pochłubić się nie może. Zapobiedz temu stanowi rzeczy nad wyraz smutnemu i zatrważającemu może jedynie polepszenie bytu nauczycielstwa zwłaszcza w Krakowie. Sprawa petycji, wniesionej do Sejmu na ręce posłów krakowskich, jest podobno na dobrej drodze, lecz ta iskra nadziei jeszcze nie wystarczy, skoro dziś już należy zapobiedz niedostatkom, zwłaszcza w tym krytycznym roku. Uczynić to zaś może Rada miasta przez nchwalenie dodatku drożyznianego, bo uchwalane zapomogi po 40 k. lub nawet mniej nie są godne nauczycielstwa.

Miasto nasze nie odznacza się zbyt wielką ofiarnością na szkolnictwo — podczas, gdy Lwów wydaje rocznie przeszło półtora miliona na ten cel. Stąd to nauczycielstwo krakowskie pracuje w nader niekorzystnych warunkach: w przepelnionych uczniami i pyłem salach barekowych i starych ruderach, dawno na zburzenie skazanych, lub w wynajętych prywatnych domach, które ani wymogom higieny, ani względem pedagogicznym wcale nie odpowiadają. Nauczycielstwo miejskie pracuje li tylko dla miasta i jego obywateli, — wychowując rok rocznie tysiące działwy — dlatego też ma nadzieję, że obywatele ci, jako radcy miasta przy hojnym obdzielaniu różnych instytucyj, potrzebnych czy mniej potrzebnych dotacjami i zapomogami nie zapomną w pierwszym rzędzie o udzieleniu pomocy dobrodziejom ich dzieci, którzy całe swe życie i wszystkie siły wychowaniu młodych pokoleń poświęcają.

Dodatek ze strony miasta choćby nawet znaczny, na płace nauczycielstwa i mieszkanie będzie najlepszą inwestycją i najlepiej rentującą się kapitałem, bo nie tylko zapewni lepsze siły do pracy, ale i siły te dłużej utrzyma przy życiu, a tem samem przyczyni się do zmniejszenia wydatków na choroby, urlopy i przedwczesne emerytury.

Panowie radcy zaś, którzy przez głosowanie rozstrzygają o losie nauczycielstwa, nadając posady, będą mieli sposobność zaopiekować się i dalszymi losami tegoż nauczycielstwa. S.

Pogotowie wojenne Rosji.

Rosja zwleka wojnę z Japonją, bo siły jej zbrojne na dalekim Wschodzie są za małe, aby mogła mieć w danej chwili, teraz, już nie pewnością, ale szanse zwycięstwa. Są to naturalnie tylko zwykłe obrachowania ludzkie, od umiejętnego kierownictwa, od talentu dowódców, wytrwałości i odwagi żołnierza zależy zwycięstwo lub klęska. Czy Aleksiejew, obecny dowódca wszystkich sił lądowych i morskich w Azji wschodniej, lub Knropatkin domniemany wódz w razie wojny, okażą wyjątkowe zdolności, wiedzieć a priori nie można i na to jak na Zawiszę liczyć. Rosja zwleka, robi problematyczne ustępstwa, ażeby zyskać na czasie i niennikloną walkę rozpocząć w warunkach korzystniejszych dla siebie.

W kołach wojskowych i ich organach zajmowano się w ostatnich dniach żywo kwestją, ile jest na prawdę żołnierzy w Azji wschodniej. „Militär Wochenblatt“ oblicza, że jest tam nagromadzonych 118 bataljonów piechoty, 75 sotni kozaków, 27 baterji, 8 bataljonów pionierów, które razem przedstawiają siłę 182 870 ludzi. Oprócz tych wojsk ma jeszcze Rosja w Azji 48 360 żołnierzy stojących załogą po miastach prowincyj azjatyckich Rosji. Razem więc cała siła zbrojna wynosiłaby 231.330 ludzi.

Nie wszystkie jednak wojska dadzą się swobodnie użyć. W każdym razie muszą zostać załogi w porcie Artura i Władywostoku w liczbie 7000. Odliczyć jeszcze trzeba 2 brygady kolejowe liczące 10.000 żołnierzy, oraz 20.000 wojska, które strażę linii kolejowych. Wojska te muszą pozostać na swoich stanowiskach. Tak więc cała siła zbrojna Rosji, która może ruszyć na pole wynosi 185.000 — 195.000 wojska.

Według doniesień z Pekinu daleko mniej ma Rosja wojsk, bo tylko 105 000. Tymczasem Japonja może wysadzić na kontynent azjatycki od razu 200.000 żołnierza armji czynnej i 50.000 do 100.000 rezerwy.

Głównych braków, które w prowadzeniu wojny zaczepnej stoją na zawadzie jest dwa.

Pierwszym jest mała zdolność transportowa kolei azjatyckiej. Wprawdzie zarząd kolei syberyjskiej zobowiązał się przewieźć w 4-ch tygodniach 76 000 ludzi do Mandzurji, ale zobowiązania tego dotrzymać nie będzie w stanie. Najwyższa ilość pociągów, jakie można puścić w ruch na kolei syberyjskiej wynosi 68, to jest 34 tam i 34 napowrót. Cyfra ta jest idealną w rzeczywistości będzie o wiele mniejszą.

Szybkość tej kolei jest bardzo mała. Już w Europie wloką się one z prędkością 25—30 kilometrów na godzinę.

Drugim brakiem jest obecna dyslokacja wojsk.

Siły rosyjskie są nagromadzone w 3 punktach: w porcie Artura, Władywostoku i w Charbinie, jako punkcie węzłowym kolei. W Charbinie rozdziela się kolej na 2 linje, jedną do Władywostoku, a drugą do portu Artura. A miejscowości te są od siebie bardzo odległe. Odległość portu Artura od Władywostoku wynosi 130 mil w linii powietrznej, Charbin leży o jakie 80 do 100 mil od tych dwóch portów. W takich warunkach trudną i wymagającą znacznego czasu jest koncentracja wojsk, konieczna dla wojny zaczepnej Rosja jest zatem skazana na defenzywę.

Największa część sił jest w porcie Artura, bo 76 000. W Charbinie będzie 64.000—74.000, we Władywostoku około 75 000.

Jeżeli przyjdzie do wojny, to Rosja przewieźle w pierwszym rzędzie 10 kijowski korpus, który już z Kijowa przeniesiono do Charkowa, dla wzmocnienia swych sił na płaciu.

Ale wobec polityki pokojowej, jaką prowadzi dla braków w siłach, niepomyślnem ułożeniu się stosunków i sytuacji politycznej etc. mimo alarmujących dżes, przynajmniej na razie, wojny trudno oczekiwać.

Znamienna przestroga.

Z trybuny ministerjalnej w Berlinie padły przed niedawnym czasem słowa nacechowane bezgraniczną pogardą i lekceważeniem Polaków, a stanowiące niejako dewizę rządów pruskich, która tylko w równie silnym sobie nżają przeciwnika, słabszym natomiast pomatają. Pocięszającym objawem jest, że każde takie wystąpienie rządu pruskiego spotyka się w samych Niemczech z negatą i oburzeniem, żywiołów poważnych nie ulegających zaradliwej orgji szowinizmu. Świeżo mamy do zanotowania trafne uwagi katolickiej „Oberschlesische Volkszeitung“, wypowiedziane pod a tresem rządu.

Bardzo często można było zauważyć w ostatnich latach — pisze mniej więcej wymieniona powyżej gazeta, — iż państwo niemieckie i niemieccy ministrowie ostro i z odwagą występowali tam, gdzie mieli ze słabszymi do czynienia, natomiast siedzieli cicho i zносиłi wszystko ze strony silniejszego. Przecwko Haiti, Wenezueli, także Chinom wystąpiono z potężnym krzykiem: Tylko nie dać się, dalej na nich! Powstał hałas, jakoby upokorzenie tych słabych przeciw wników było czynem bohaterstwa, jakiego nie było w historii świata. Nie brakło również wyjądków tryumfalnych, medali itd. Jakżeby się mogło obyć po dziś dzień bez takich zabawek! Obecnie znowu z wielkim hałasem wyrusza się przeciw tym kilku tysiącom Herarów w Południowej Afryce, którym europejczy handlarze i podobni im „kulturregerzy“ przez oszustwo wyłarli ich trochę

Mały garnizon.

Obraz z życia wojskowego w Niemczech

napisał

porucznik Bilse.

18

(Ciąg dalszy).

Ale Schmitz zamknął wieko od paki i odparł krótko:

— Ja też jestem rad, że trochę zaoszczędzą! — I po tych słowach poślagnął wózek za sobą.

Roth wybuchnął gniewnie:

— Sierżant Schmitz nie chce wykonać mojego rozkazu? Zameldujcie jutro! — I zostawiając zdumionego sierżanta, wyszedł chwiejnym krokiem ze stajni; przyszedłszy do domu wypił kilka kieliszków wódki dla uspokojenia nerwów i w uniformie rzucił się do łóżka.

Sierżant Schmitz zaś poszedł zamyślony do siebie.

Nazajutrz po południu oddał ordynans szwadronu rezerwowego w kancelarji pułkowej pismo następującej treści:

Doniesienie.

Wczoraj podczas wieczornej służby stajennej wydał dozorcący wicewachmistrz Roth sierżantowi Schmitzowi rozkaz, którego tenże nie wypełnił. Gdy wice-wachmistrz Roth rozkaz z naciskiem powtórzył, wzbraunął się Schmitz jeszcze raz go wykonać. Zdarzyło się to w obecności warty stajennej, a sierżant Schmitz według zeznania wachmistrza Rotha, był pijany.

Specht,

Nadporucznik i komenderujący
2 gim szwadronem rezerwy.

Schmitz siedział właśnie przy obiedzie, gdy przyszedł do niego wachmistrz będący w służbie i zaprowadził go do aresztu, gdzie, aż do dnia wydania wyroku miał siedzieć, ponieważ

jego postępek określono jako „wyrażne odmówienie posłuszeństwa wobec zebranego oddziału“. „Oddziałem“ nazywało się tu już trzech żołnierzy z warty stajennej.

Wiadomość o tym wypadku rozeszła się lotem błyskawicy i wszyscy byli oburzeni na postępowanie Rotha, nawet oficerowie przyznawali jednogłośnie, że podobnych przełożonych należałoby się pozbywać jak najszybciej.

Roth zaś wydawał się sobie wielkim i przekonanym być, że dopełnił bohaterskiego czynu. Poza służbą był towarzyszem chętnym do żartu i do zabawy, ale w służbie, do krośset djabłów, w służbie znać go powinni, poufałości się kończyły: ja rozkazuję, a ty musisz słuchać, a jak nie, to ci zebra połamię.

Sierżant Schmitz siedział tymczasem w swojej ponurej zimnej celce. Jakby bez życia wpatrywał się w twarą podłogę kamienną, zdawało mu się, że śni, nie mógł i nie mógł uwierzyć że to za wojskowe przekroczenie zamknęło go tutaj. Dziewięć długich lat służby miał za sobą, wzorowych dziewięć lat, podczas których nie miał ani jednej kary!

Powoli zaczynał pojmować powagę swego położenia, a jednocześnie budziła się w nim wściekła nienawiść do człowieka, którego miał za przyjaciela, a który mu dla kaprysu, po pijanemu zniszczył owoce całego dotychczasowego życia, a przez to i całą przyszłość. Temu łotrowi pokaże on jeszcze, gdy wyjdzie na wolność, — wszyscy muszą się dowiedzieć, jak z gruntu podła natura kryje się za temi pozorami uczciwości.

Nie można było wątpić, że sprawa pójdzie przed sąd wojenny, odmówienie posłuszeństwa było oczywiste, ale rozprawa powinna wykazać, że bliższe szczegóły obejmowały pozornemu wstępki wszelkie obciążające momenty i że szło właściwie o wymianę słów, której naturalnie łatwo można było podsunąć służbowy charakter o ile się nie brało w rachubę chwili, kiedy się to stało i przyznanego aż do tej chwili stosunku Rotha do Schmitza.

Ten punkt powinien być przy rozprawie szczegółowo i zgrabnie wyswietlony, bo od tego zależał wynik całej sprawy!

Dlatego sierżant Schmitz, zameldował komendzie pułku, że prosi o wyznaczenie obrońcy, jednocześnie o pozwolenie porozumienia się z nim ustnie czy pisemnie.

Nie mało był zżalwiony, gdy już po kilku dniach otrzymał odpowiedź, że obrońcę wyznacza się tylko przy sądowniu zbrodni, że jednakże oskarżony może na własny koszt postarać się o obrońcę i wolno mu się będzie w więzieniu z nim widywać.

Więc i to jeszcze? Skąd wziąć pieniędzy na obrońcę? A bez niego o powodzeniu nie było mowy. Czuł, że wobec wyganego Rotha i wobec sędziów nie potrafiłby się wystowić, nie potrafiłby postawić wszystkich okoliczności w tem świetle, które dla wyjaśnienia sprawy tak ważnym mu się wydało. Ha, trudno, pieniądze muszą być!

Po trzytygodniowym czekaniu w więzieniu śledczym, naznaczono wreszcie termin rozprawy. Schmitz sądził, że może spokojnie jej oczekiwać, bo i obrońca mu oświadczył, że trudno przypuścić niepomyślnego wyniku, skoro sędziowie poznają postępowanie Rotha i z bliższych szczegółów wyrobją sobie jasny obraz sprawy. Schmitz uważał więc dzień rozprawy za dzień uwolnienia z samotnego i rozpaczliwego życia ostatnich tygodni.

Nawet oskarżenie, które mu doręczono nie odebrało mu nadziei; naturalnie w oskarżeniu przedstawione było wszystko najbardziej jaskrawo, poprostu, żeby był powód zastosowania paragrafów, o które w danym razie należało zaczepić.

Oskarżenie brzmiało.

„Przeciw sierżantowi Ferdynandowi Juljuszowi Schmitzowi wdrożono postępowanie karne z powodu wykroczenia przeciw § 94 wojskowego kodeksu karnego.

(Ciąg dalszy nastąpi).

mieria, i którzy w swej rozpaczy pragną się bronić od całkowitej zagłady. Także i ta „wyprowa“ zostanie niezawodnie niezadługo „uwieczniona“. Ze ona się założy bowiem „zwycięsko“, rozumie się samo przez się.

Natomiast nasze zachowanie wobec silniejszego! Od naszego kochanego sąsiada rosyjskiego znosimy wszystko. Rosjanie pozwili sobie przy naszej granicy już na tyle wykrezeń, że mniejsze państwo nie uszłyby z pewnością krwawej zemście. Rosjonom wszystko uchodzi. Przeciwnie wyświadcza się im jeszcze rozmaite przysługi. Ich agenci policyjni mogą w Niemczech rosyjski h „anarchistów“, niekiedy nawet Niemców traktować według swego upodobania; odstawiamy im też skwanliwie wszystkich „anarchistów“, których pragnęliby mieć w swej mocy. Z Anglii sypią się na nas bez liku obelgi, podeirzenia i potwarze. Lecz Anglja jest silną, dla tego nie oburzamy się, przeciwnie staramy się wszelkimi siłami o jej przyjaźń. Że to nie nie pomaga, — to ras wcale nie zmiechęca; próbujemy dalej. Podobnie dzieje się z Północną Ameryką. Mimo wszelkich niegrzeczności ze strony Amerykanów, staramy się im przypodobać, bo oni są silni.

Natomiast jakże ostro występuje rząd pruski ze swoimi hakatystycznymi zwłennikami przeciw kilku miljom Polaków. Podczas obrad nad etatem w sejmie powiedzieli im ministrowie znowu ostre słowa. Do tego dochodzą przechwałki hakatystów. Przedstawia się jako wielki czyn bohaterski negonkę skierowaną przeciw mniejszości polskiej.

Rozpływa się w narodowych frazesach, prawi się o „zagrożonej niemieczyźnie“, jakby stało się zbrojnemu przeciwnikowi naprzeciw. A wśród przechwałek słyhać żalozne bładania, iż Polacy coraz więcej postępują, coraz więcej wzmacniają się na polu ekonomicznym, coraz więcej nabywają ziemi i coraz głośniej występują.

Tem samem uznaje się bezskuteczność polskiej polityki. Lecz zamiast przysłać się do faktycznej drogi, chwytają się coraz żośliwszych środków, niegodnych państwa kulturowego. Teraz chce się zakazać używania polskiego języka na zebraniach. Hakatyści domagają się ustawy mającej uniemożliwić Polakom nabywanie ziemi. Jak się podobnie niskimi środkami samemu sobie szkodli, tego nikt nie pojmuję. Tylko hejże dalej, hura! Przecież to tylko mniejszość, za którą nikt się nie ujmie, a więc nie potrzebujemy się niczego obawiać. Wobec tej smutnej odwagi wobec słabszego, jak dumnie brzmią słowa ministra Hammersteina, wypowiedziane w poniedziałek do Polaków: „My rozkazujemy, wy macie słuchać“. Rozkazuj pan, panie ministrze, ale czy Polacy usłuchają, t. j. czy Polacy przestaną się mnożyć, wzmacniać się ekonomicznie i domagać się swych praw, to inne pytanie. Dotychczas nie wiele sobie robili z wszystkich „rozkazów“.

ZJAZD

Towarz. morawsko-śląskich czeskich dziennikarzy.

CIESZYN 2 lutego.

Zjazd morawsko-śląskich czeskich dziennikarzy, o ile był dorocznym walnym zebraniem ich Towarzystwa, wypadł bardzo dobrze. Stawili się wszyscy członkowie Towarzystwa, redaktorowie najpoważniejszych pism czeskich na Morawach i Śląsku. Przybyli też inni dziennikarze czeszy z Moraw i Śląska, oraz przywódcy narodowego ruchu w tych prowincjach.

Rozwój prasy czeskiej na Morawach można nazwać znakomitym; niema większego miasta, w którymby nie było pisma perjodycznego. — Wszystkich pism na Morawach, liczących mało nad 2 miliony mieszkańców, wychodzi przeszło 50. W Bernie jest 10: w Ołomuńcu 3, w Prościejowie 5, w Ostrawie 3, w Kromieryżu 2, w Mor. Międzyrzeczu 2, w Opawie, Trzebiecy, Iglawie itd. po 1. — Do stowarzyszenia morawsko-śląskiego nie należą redaktorowie pism socjalno-demokratycznych, ani rewolwerowych, których także jest kilka, więc stowarzyszenie, które zjazd urządzało, liczy członków 13, przedstawicieli pism narodo-demokratycznych.

Zebranie w sprawach Towarzystwa odbyło się dwa, pierwsze w sobotę wieczorem, a drugie w niedzielę o 9 rano, ale te nas nie obchodzą, bo omawiano na nich sprawy Towarzystwa.

Zebranie, na które zaproszono polskich kolegów po piórze i czeskich z Pragi, którzy jednak nie przybyli, odbyło się tylko jedno w niedzielę o godz. wpół do 11-ej. Zagał je redaktor „Ostrawana“ p. Sokol-Tuma, zapowiadając, że w myśl układów z polskimi dziennikarzami w Krakowie, nie będzie na zebraniu dyskusji ani uchwał, a tylko przedstawiony zostanie ze strony czeskiej obraz stosunków polsko-czeskich na pograniczu morawsko-śląskim, który następnie wy-

drukowany i Polakom celem odpowiedzi będzie rozślany, aby w ten sposób dać podstawę do rozstrzygnięcia sporów pomiędzy obydwooma bratnimi szczeniemi. W końcu zaproponował mówca na przewodniczącego zebrania dra Palkowskiego, adwokata z Ostrawy.

Dr Palkowski, podziękowawszy za wybór, wyraził żal z powodu nieobecności Czechów praskich, oraz polskich dziennikarzy, poczem udzielił głosu redaktorowi „Tesińskich Nowin“ Smykałowi do referatu o stosunkach czesko-polskich na Śląsku.

Referat redaktora Smykała był formalnym aktem oskarżenia Polaków. Od początku do końca nie było w nim słowa pojednawczego, lub przyznania Polakom jakichś praw na Śląsku, a ostatnia konkluzja referatu brzmiała mniej więcej tak: „Granicy między jedną a drugą narodowością na Śląsku oznaczyć nie można, bo chodzi o rozgraniczenie żywych, lecz „lud śląski nie chce być polskim“ (!) tylko Polacy spolszczyli go i polszczą obecnie, w czem im rząd pomaga!“

W jaki sposób prelegent doszedł do tej konkluzji warto przytoczyć. Zaczął od tego, że Czesi zostali przez Polaków sprowokowani, a to na żjeździe w Fryszacie i w Zakopanem, na których odmówiono Czechom wszelkich praw do Śląska.

Prelegent czuje się tedy zobowiązanym w imieniu Czechów dać odpowiedź na tę prowokację.

A więc wywodził p. Smykał najpierw z historii prawa czeskie do całego Śląska, a powołując się na rozmaite znane układy książąt i monarchów polskich i czeskich, twierdził, że historyczne prawa Czechów sięgają właściwie aż po Kraków i dalej. (!)

Tymczasem my Czesi czego tylko chcemy? „Chcemy żyć na Śląsku i w Księstwie Cieszyńskim — i bronimy naszych „straconych pozycyji“. Ustępowałimy Polakom zawsze, ale gdy Polacy podnoszą głos: „Czesi precz z Cieszyna, a czeska gazeta nie powinna wychodzić w Księstwie Cieszyńskim, musimy zatwierdzić nasze prawa, tembardziej, że dziś polskie gimnazjum, upiastwowione niedawno przez rząd, wspierający Polaków przeciw Czechom, żywi i szerzy na Śląsku „radikalizm polski“. Także arcyksiążęcy zarząd cieszyński i hr. Larisch popierają Polaków przeciw Czechom!! Polacy cieszyńscy pisują w niemieckiej „Silesii“ przeciw Czechom, a wszyscy działacze w Księstwie Cieszyńskim zapierają Czechom wszelkich praw w tem księstwie i polszczą czeską ludność przez Kościół i szkołę. Jeden z nich ks. Mozcń, posuwa się aż tak daleko, że mawia do swoich parafjan: „za każdym Czechem idzie czort z miechem“, i w ten sposób budzi nienawiść do wszystkiego, co czeskie.

W cytadeli.

VII.

Zyskałem nawet poparcie i protekcję najwyższych rządowych sfer warszawskich — bez skutku.

Pani z najwyższego towarzystwa warszawskiego, która w interesie moim się zapytała, odpowiedziano z kancelarji generała Fułona, że p. Soltys widocznie dobrowolnie bawi w Warszawie, bo wyjazdowi jego nie stoi na przeszkodzie. Przystąpił o to do muru adjutant pana generała odpowiedział mi wprost, że przecież on nie jest obowiązany mówić prawdę nawet wobec tak dostojnych osób jak p. wicegubernatorowa!

To tylko dla charakterystyki prawdomówności i wiarogodności rosyjskiej!

Zdecydowałem się ostatecznie nie czekać na sprawiedliwość sądów żandarmskich i radzić sobie na własną rękę — postanowiłem wyjechać bez pozwolenia.

Decyzję tę przyspieszyła wiadomość mego pruskiego adwokata-obrońcy, który mi donosił, że listy gończe są za mną wysłane w Prusach i że sąd gliwicki choć o moim pobycie w cytadeli dobrze poinformowany wydał rozkaz aresztowania mnie.

Policeja pruska wyszperać musiała więcej rzeczy niebezpiecznych dla państwa pruskiego i w „berychtach“ swoich do prokuratorji nie żle mnie musiała oszkalować; w usadn. miu nakazu aresztowania mnie z ust sędziego padł podobno frazes „das grenzt ja an Landesverrath!“ Pogrożki takie nie są mi nowiną. W roku ubiegłym z racji wydawnictwa „Gazety Polskiej“ w Zabrze w ciągu jakich 5 miesięcy wytoczono mi około 40 procesów, a przecież z małemi wyjątkami je wygrałem i więzienia pruskiego dotąd nie znam. Poderwano mi wprawdzie byt materialny, ale też i na tem koniec.

W obecnym przypadku jednakże fakt nakazu

aresztowania nie pozwala wątpić o intencjach pruskich wobec mnie.

Rozstrzygnięcie sprawy mojej w Petersburgu, które podług własnego wyrażenia się sędziów śledczych zakończyć się może jedynie w postaci nakazu odstawienia mnie szupasem do pruskiej granicy — skądinąd nie bardzo srogie, w moim przypadku wyjątkowo nie było zachęcające. Widoki dostania się z cytadeli moskiewskiej do pruskiej więzienia tak sobie bezpośrednio i bez pożegnania się nawet z dziećmi, które się zmagają pospołu, że byle ich tata był blisko granicy, to wszytkie pięćoro (5—11 lat) chociażby pieszo pójdą, by go zobaczyć, nie zachęcały do oglądania się na owe oczekiwane wyroki petersburskie. Nie chcąc się dostać w ręce pruskiej t. zw. sprawiedliwości, należało mi wyrok petersburski koniecznie uprzędzić dobrowolnem opuszczeniem tak natarczywie gościnnego Królestwa.

Z zachowaniem pospolitych względów ostrożności dostałem się do miejscowości pogranicznej N. N. zkał t. zw. zieloną granicą, czyli drogą kontrabandy przedostać się miałem — niestety znowu do Prus, a stamtąd przy pomocy Boskiej dalej.

Przeczekałem w domu bardzo zacnych ludzi, z niemałym dla nich niebezpieczeństwem dwie doby, nie ruszając się z pokoju ani krokiem. W czasie tym wszystko przygotowano do mego przejścia. Straż pograniczna zapewniona, i dwóch przewodników doświadczonych. Ale zbyt wielu ludzi trzeba było wtajemniczać, by mózł uniknąć podejrzenia, jakie skierowałyby się musiało na dom, w którym tyle dobrego i tyle gościnności doznałem. Obawy moich gospodarzy uznaliśmy za najzupełniej uprawnione. W zamian za oszczędzenie sobie kary w gruncie rzeczy zapewnionej mi już z góry, nie należało skazywać ludzi bardzo pożytecznych na zsyłkę, na rozbitie ich szczęścia rodzinnego, i na ruinę majątkową.

Będąc już raz na drodze swojej, w najgorszym razie i więcej jeszcze mogłem próbować, a w razie korzystnym przejść najbliższą inną drogą.

Tak się też stało. Zamiast w kierunku kordonu granicznego, wyjechałem najbliższą okazją napowrót ku Warszawie i Mrozom.

Joachim Soltys.

Kilka uwag o higienie dziewcząt.

Kobieta wyszukuje sobie, jakby instynktem wiedzona, pokarmy łatwe do strawienia, słodkie i lekkie, a w małej ilości dość pożywe, tak, że się prawie na pokarmie dziecięcym ograniczyć może. Jednakowoż i w tym względzie liczne zachodzą wyjątki, to też unormowanie higieny kobiet, zwłaszcza w okresie rozwoju fizycznego, ma wielkie znaczenie.

W tej sprawie podaje dr Antoni Roicki kilka następujących uwag:

„W porze wyrastania z lat dzieciennych nie powinny dziewczęta używać pokarmów zanadto drażniących, ani zanadto osłabiających. Gdyby się atoli zjawiła błednica, wtedy są konieczne pokarmy wzmacniające i obfite.

Dziwaczne apetyty do surowej kaszy, kredy, węgla, piasku i t. p., pojawiające się u osób chorych na błednicę, pochodzą z chorobliwego usposobienia i wcale innej wymagają kuracji u nas, aniżeli te same choroby w innych krajach.

Temperatura kąpieci nie powinna być nigdy niższą od 10 stopni, ani wyższą nad 35 st. R. Skutki kąpieci różnej temperatury zawisły od bardzo wielu przechodnich i stałych warunków, zawartych w samym organizmie. Kąpiel dla jednego za zimna i osłabiająca, wzmacnia innemu siły i przymnaża ciepłika. Panienci rozkwitające nie znoszą wogóle ani mocno zimnych, ani zbyt ciepłych kąpieci, lecz tylko świeże i letnie, w których jednak długo pozostawać bez ruchu nie można. Panienci do kaszlu są skłonne, nie mogą brać ani chłodnych, ani letnich kąpieci, ale miernie ciepłe.

Pływanie w rzekach w porze lata jest bardzo dobrym środkiem utrzymania zdrowia, w niektórych krajach uważanym za niezbędny warunek higieniczny. Po tańcu jest to najlepszy rodzaj gimnastyki i niezawodny środek przeciw wielu chorobom i ich skutkom.

Bardzoby się wiele niepoehlebnego dało powiedzieć o ubiorze kobiet, nie chcąc się atoli narażać na gniewy z rozmaitych stron, poprzestajemy tylko na wzmiance o tych częściach ubioru, które bezpośrednio na organizm młodych panienek niekorzystnie działają, mianowicie o obuwiu i sznurówkach.

Obuwie panienek, noszone na ulicy, jest zanadto lekkie i ciasne. Z obawy, aby córki nie popsuły sobie kształtów nogi, matki ubierają je

w niestosowne, lekkie trzewiki, skąd pochodzi częstokroć zasiegnięcie i zamoczenie nóg i wynikający z tego szereg chorób rozmaitych. Zbyt ciasne obuwie tamuje wzrost nogi i prawidłowe krążenie krwi. Nadto są jeszcze wadą obuwia wysokie korki, które w najnowszych czasach w modę weszły; narażają one na upadek, zwłaszcza podczas zimowej ślizgawicy.

Sznurówki nie są nowożytnym wynalazkiem. Już dawne Greczynki i Rzymianki używały pewnego rodzaju tej szubnej maszyny do ściskania gorsu.

Dopiero w nowożytnych wiekach zaprowadziła Katarzyna Medycejska sznurówki fiszbinowe, ze stalowym brykłem, ztem nie przysłużyła się ani Francji, ani światu, który swoje mody z Francji czerpie. Winslow Sommering, sławny lekarz, wystąpił bardzo energicznie i z niezbitymi argumentami przeciw użyciu sznurówek, a cesarz austriacki, Józef II, zakazał surowym edyktem ich używania, co bardzo korzystnie wpłynęło na mody i zdrowie kobiet. Po jego śmierci atoli wróciły rzeczy do dawnego stanu i dziś kobiety i panny powszechnie używają sznurówek. Dzisiejsza bryklowa i fiszbinowa sznurówka, ścisująca gors młodej pany, gaciecie, nagina i przekształca kości, tamując swobodę ruchów. Pod tymi kośćmi znajdują się niezbędne do życia organy, służące do oddychania, do obiegu krwi i do trawienia.

Tym sposobem, staje się sznurówka przyczyną niezliczonych chorób, cierpień i chorobliwych usposobień, a ścisując gruczoły piersiowe i opierając się rozwojowi gorsu, czyni kobietę na późnej nie zdolną do pełnienia najpiękniejszej czynności macierzyńskiej, to jest do karmienia swych dzieci.

ZE SWIATA.

Lekcje grzeczności. — Po Cake-wlaku Kikapoo. — Żyd zabity za bluźnierstwo. — Zibity przez słońca. — Napoleon i czterdnastka.

Lekcje grzeczności. Kapitan poljeji w Zurychu utworzył nowe wykłady dla agentów i policjantów miejskich. Profesor tańca daje im lekcje dobrego ułożenia i grzeczności. Uczą się arcyznego ukłonu i podawania ramienia damom, w razie potrzeby. Winni także umieć na panięć kilka najpospolitszych formuł grzeczności.

Po Cake-walku-Kikapoo. Zaledwie dzi ki cake walk murzyński przyjął się na gruncie europejskim, gdy oto Ameryka darzy nas tańcem nowym. Jest to taniec plemienia indyjskiego kikapoo (czytaj kikapuu), który, wprowadzony niedawno na sceny tinglow amerykańskich, tak samo jak swojego czasu cake-walk, przeniósł się szybko na posadki sal tańca i tańczony jest obecnie przez młodzież amerykańską, zawzięcie. Kikapoo różni się tem od cake-walku, że tańczerz wygina przy nim ciało nie naprzód, lecz w tył, przez co wygląda jak kangur. Posiadać ma wszakże kikapoo również figury wdzięczne.

Żyd zabity za bluźnierstwo. Czojnice, miasteczko słynne tajemniczym mordem, przypisywanym rozbawieniu rytualnemu żydów, było przed niedawnym czasem widownią zajęcia które najgorzej się skończyło dla strony prowokującej. Prowokatorem był żyd, Josef Blumenthal, który bawiąc w oberży drażnił obecnych tamże chrześcijan iżąc Chrystusa, a pomiędzy innymi powiedział, że gdyby Chrystus jeszcze raz przyszedł na świat, toby go znów ukamienowano i ukrzyżowano. Obecni w oberży robotnicy, ludzie wierzący prosto, a czujący głęboko, nie bawili się w długie tłumaczenie żydowi, iż bluźni, ale pobili go za to tak, że nazajutrz ducha wyzionął. Wszyscy naturalnie stanęli przed sądem, ale sąd uwzględniając, że w sposób niegodny podrażniono ich uczucia religijne, skazał ich tylko na lekką karę.

Zabity przez słońca. Kilka tygodni temu występował w Warszawie w cyrku Ciniselskiego pogromca słońców, Lockhart, z trzema zadziwiająco tresowanymi słoniami. Dnia 23 b. m. przybył Lockhart ze zwierzętami swojemi do Londynu i na stacji towarowej przy ul. Hoxe wyprowadził słońce z wagonu. Nagle najmniejszy ze słońców przeląkł się z niewiadomego powodu i zaczął uciekać w stronę podwórza stacyjnego. Za jego przykładem poszły oba większe. Lockhart, znajdując się przy ostatnim, pragnął zatrzymać go, schwyciwszy za pysk łaską, zakończoną hakiem. Słoń, rozgniewany tem wi-

docnie, rzucił się w bok i przycisnął olbrzymiem cielskiem pogromcą do ściany wagonu tak silnie, że zgniółł mu zupełnie klatkę piersiową. Lockhart padł trupem na miejscu. Dodać należy, iż według zeznań syna pogromcy, słoń-zabójca był ulubieńcem zmarłego.

Napoleon i 14-ka. W dziejach Napoleona wiele ważnych momentów związanych jest jakimś dziwnym zbiegiem okoliczności z 14-ką n. p. 14 kwietnia 1796 r., zwyciężył on w potyczce pod De-go, 14 czerwca 1800 zwyciężył pod Marengo, 14 października 1806 pod Jeną i Auerstädt, 14 czerwca 1807 pod Friedland, 14 października 1809 zakończył wiedeńskim pokojem zwycięskie operacje wojenne, 14 września 1812 wszedł do Moskwy, 14 lutego 1814 zwyciężył w potyczce pod Vauchamps.

I ten mroczny fatalista, co przebiegł dzieje wpatrzony w swoją gwiazdę, wiedział, że czterdnastka miała wpływ na jego losy i uważał ją za szczęśliwą liczbę.

KRONIKA

Kalendarzyk kościelny. Dziś piątek Agaty panny męczenniczki; w sobotę Doroty panny męczenniczki i Tytusa biskupa wyznawcy.

Kalendarzyk astronomiczny. Wschód słońca rozpoczął się dziś o godz. 7 minut 10, zachód przypada o godz. 4 minut 38, długość dnia godzin 9 minut 28.

Kupujcie tylko u Chrześcijan!

Z KRAJU.

Tarnów 3 lutego. (Zapomogi. — Nowy Don Kiszot. — Spółka sadowniczo ogrodnicza. — Drożdżyna mięsa. — Półroczne szkolne). Na ostatnim posiedzeniu tarnowska Rada miejska uchwaliła jednorazową zapomogę zakładowi głuchoniemych we Lwowie w kwocie 50 koron, oraz pogorzelsom gminy Laeko 25 kor.

Rada miejska uchwaliła też przystąpić do Towarzystwa dla popierania nanki polskiej z siedzibą we Lwowie.

* Na beatus dyrektora artystycznego p. Stefana Surzyńskiego, urzędnika tarnowskie Towarzystwo muzyczne przedstawienie trzyaktowej komedji opery Alfr. hr. Fredry „Nowy Don Kiszot, czyli s'o szaleństwo“ z muzyką Moniuszki.

Tak wesoła treść, jak nie mniej pewność, iż rzecz sama będzie ze znaną sumiennoscia opracowana, wreszcie sympatja ogólna, którą sobie z dawna zdobył p. Surzyński, dają pewność, iż na przedstawieniu sala nie pomieści widzów, chcących usłyszeć tę nie graną jeszcze nigdy wesołą sztukę Fredry-Moniuszki.

* Rok ubiegły prócz rozmaitych niedostatków przyniósł nam ogólny nieurodzaj jabłek; a że jabłko jest jedynym naszym owocem, który da się dłużej trzymać, to też, gdy brakło jabłek, powiadamy, że niema owoców.

Tea nieurodzaj odbił się na tarnowskiej Spółce sadowniczo ogrodniczej. Skromne zapasy owoców, jakie zdołano zgromadzić, wyczerpią się już lada tydzień i nie pozostałoby nic innego, tylko sprowadzać owoc z zagranicy...

Spółka jednak, mając za cel popieranie sadownictwa krajowego, nie będzie zajmowała się sprowadzaniem owoców zagranicznych i z chwilą wyczerpania posiadanych zapasów, zamknie czasowo sprzedaż owoców, a ograniczy się jedynie do sprzedaży win owocowych własnego wyrobu, które dwa razy w tygodniu: we wtorki i piątki nabywać będzie można w kiosku Spółki i na placu Sobieskiego.

W inne dni nabywać będzie można wina owocowe Spółki w cukierni Władysława Deleky.

Prócz tego znaczniejsze zamówienia przyjmuje biuro dyrekcji Spółki, apteka Sokalskiego i cukiernia Deleky.

Dopiero z chwilą dojrzewania owoców krajowych rozpocznie Spółka na nowo kampanję owocową jak w latach poprzednich.

* Nie ma w całym Tarnowie ani jednej jatki z mięsem wołowym w rękach chrześcijańskich. Karmią nas jedynie i wyłączają żydzi, wykonując sprzedaż mięsa jakby łaskę i dobrodziejstwo. Dają mięso jakie się im podoba, każą wyczekiwać w jatkach nieskończenie długo, a za to wszystko dyktują ceny zupełnie dowolnie i coraz wyższe.

Obecnie podrozili rz-żacy znowu mięso, które dziś kosztuje po 1 koronie 20 halercy za kilogram!

Wiele mówi się o drożyznie miast wielkich, ale chyba w Krakowie lub we Lwowie drożyzna nie jest wyższą niż tu w Tarnowie, a wiele mówić może następujący przykład: Chcąc sprawić sobie ubranie, meble lub t. p. rzeczy, opłasi się jechać po nie do Krakowa, bo nawet po strąceniu ceny biletu kolejowego z Tarnowa do Krakowa i napowrót, wyda się

w Krakowie na owe sprawunki mniej niż na miejscu w Tarnowie.

Najlepszą jednak jest odpowiedź tutejszego żyd-rz-żaka na pytanie czemu mięso droższe? „B) wszyscy (rzeżacy) uchwaliłi podrozyc mięso!“ Ot i racja!

* Koniec stycznia w niejednym domu zrobił prawdziwe piekło z powodu, iż to koniec półrocznej szkolnego. Chcąc uniknąć „wojny domowej“ niejedni już studentów puszczał się „gdzie czyz poniosą“, albo nawet i na życie próbował targnąć się, aby raz skończyć z „niesprawiedliwoscia“ tego świata.

I w tym roku z końcem stycznia cierpiał skóra na jednym z uczniów III klasy gimnazjalnej, bo spodziwał się „singla“. Kiedy na widok rzeczywistego „singla“ nie można już było mieć jakiegokolwiek nadzieji, zrezygnowany student wyjął do ust sproszkowaną siarkę z fosforem, popił wodą, zbladł i czekał śmierci...

Koleżdy, domyśliwszy się co to ma znaczyć, zawiadomili gospodarza klasy, który odwiózł desperata do szpitala powszechnego celem przepłukania mu żołądka.

Z prowincji. W Skawinie odbył się 2 b. m. bal, na który zjechało się całe okoliczne obywatelstwo. Z uznaniem podnieść należy, że komitet, wybrany z miejscowej inteligencji, biorącej żywy udział w ruchu dla zwalczania pijaństwa, wykluczył z bufetu w zupełności alkohol. Może właśnie dlatego o-chocza zabawa trwała do białego dnia. Drowa P.

Zakopane 2 lutego. (Wiejska babka.) We wsi Zubusche pod Zakopanem, miejscowa babka Marja Gromada, dowiedziawszy się o chorej Katarzynie Królowej, żonie mającego gospodarza Macieja Króla w Zibru hem, udała się do niej z oświadczeniem gotowości udzielenia jej pomocy akuszerskiej. Biedna p. Królowa widać się w bólach, zgodziła się na pomoc Gromadowej, która jednak przy swojej manipulaacji urwała noworodkowi główkę, przyprowadzając matkę i dziecko o śmierć.

Gromadowa odpowiadała za to wczoraj, 1 b. m., przed trybunałem karnym w Nowym Sączu wraz z mężem zmarłej Maciejem Królem, oskarżeni o występki z §. 335 u. k. Po myśli znakomitej obrony p. Habla, uwolniono Króla od oskarżenia, zaś Gromadową skazano na 3 tygodnie ścisłego aresztu.

KRAKOW, 5 lutego.

Ślub panny Stanisławy Esenbach z dr. Karolem Rudnickim odbył się w sobotę 30 stycznia w Polance Wielkiej.

Z Kółka historycznego. W poniedziałek dnia 8 lutego o godz. 7 wieczór odbędzie się w sali Kopernika (Coll. Nov) zwyczajne posiedzenie Kółka hist. u. u. J.

Porządek dzienny: 1) Odzytanie protokołu z ostat. zwycz. posiedz.; 2) Odzyt kol. W. Zycha: „Onowych źródłach i pracach odnoszących się do sprawy gdańskiej za Babrego“; 3) Dyskusja.

Z Czytelnia dla kobiet. Dnia 28 z. m. na posiedzeniu sekcji „Obrony praw kobiet“, zorganizowanej przy „Czytelni dla kobiet“, uchwalono przystąpić do zakładania w Krakowie siołków, w celu opieki nad dziećmi podczas dnia roboczego dziećmi kobiet pracujących.

Instytnja wyżej wymieniona, a tak niesbędna ze względu na dzieci i ich matki, w obecnych warunkach może być zapoczątkowana jedynie dzięki ofiarności ludzi dobrej woli.

W przekonaniu, że myśl ta znajdzie oddźwięk w sercach wrażliwych na niedość bliźnich i rozbudzi ich ofiarność, prosimy o nadsyłanie datków pod adresem Wandy Samowskiej Krupnicza 13 II piętro.

Z karnawału. Pierwszy bal „Chóru akademickiego“ dnia 6 lutego w sali Saskiej zamyka szereg zabaw publicznych tegorocznego karnawału. Zabawa zapowiada się świetnie, czego dowodem liczne zgłoszenia z miasta, prowincji, a nawet z zagranicy. Komitet dołożył wszelkich starań, by ten pierwszy bal „Chóru akademickiego“ został jak najmiłsze wrażenie wśród uczestników i zapewnił następnym balom Towarzystwa powodzenie. Siła pięknie dekorowana krajowymi makatami, kwiatami, a werwa liczącej bardzo młodzieży, daje rękojmnie o-choczej zabawy. Odznaki kotyljonowe przywiezie na salę średnio-wieczny trubadur w wózku w kształcie lutai, a komitet rozda je między panie w miasturowych temkach na anty, ozdobnych w girlandy i podobizny polskich kompozytów.

P. Adam Wroński skomponował dla balu „Chóru akademickiego“ bardzo melodyjne walce i o-chocze mazury. Do tańca będą przygrywał orkiestra 13 p. p. pod osobistym kierownictwem p. Hocka.

Na cele balu, miarowicie na zakład sierót p. Żurowskiej, i na „Chór akademicki“ nadeszła dotki pp.: Arcyksiążka Karol Stefan 50 k, rektor prof. dr. Krzymuski 50 k, St. Rożnowscy 60 k J Ripper 20 k, Karsrek ze Skowiożyna 10 k, J. Godziwoy 20 k, Kosydarski 5 k, Fr. Macharski 30 k, J. Michalik 15 k, prof. hr. Łoś 10 k, prof. Czernak 20 k, J. hr. Tyszkiewiczowie 10 k, W. Salscey 10 k, M. Rehamanowa 10 k, J. Macudziński 10 k, H. Dużykowa 10 k, J. Wiśniewska 10 k, H. Zgłokowsy 15 k,

Znakomite piwo trzciniackie

(przez powagi lekarskie zalecane).

Odznaczone na 14 światowych Wystawach złotymi medalami i krzyżami zasługi

Reprezentacja Browaru trzciniackiego J. K. DMIKA

wo Krakowie ul. Szewska, l. 13.

(Cenniki na żądanie wysyła się).

K. Ni-słowski 20 k, prof. X. P. wicki 5 k, Karowska 20 k, Redykowa 20 k, X. prąta Bandurski 10 k, prof. Studentowicz 10 k, Chittzowa 15 k, Madeyska 10 k, prof. Miodoński 20 k, hr. Tarnowski z Dzikowa 10 k, pr f. Creizenach 10 k, N. N. 20 k, Matula 10 k, Propperowa 10 k.

Komitet urządza w hotelu Saskim obok sali balowej rano od godz. 9—12 tej, popołud. od 3—6 tej. Datki na cele balu nadsyłać należy na ręce p. Józefa Chlipalskiego, przewodniczącego komitetu do Domu akademickiego ul. Jabłonowskich. Bilety sprzedaje za zwrotem zaproszenia księgarnia p. Krzyżanowskiego Rynek A—B.

Zabawa taneczna połączona z kostjumówką, urządzona staraniem Koła mieszczańskiego, odbędzie się dn. 7 go lutego b. r. w sali „Sokoła“. Czysty dochód przeznaczony na powiększenie funduszu budowy domu robotniczego. — Bilet pojedynczy dla członka 2 k, rodzinny 5 k., bilet pojedynczy dla nieczłonka 3 k., rodzinny 7 k., Galeria dla członka 1 k. 50 h., dla nieczłonka 2 k. 50 h. — Początek o godzinie 8 mej wieczorem. — Dla niekostjumowanych strój wieczorowy.

Resursa urzędnicza urządza w sobotę dnia 6-go b. m. zabawę z tańcami. — Muzyka wojskowa 56 pp. — Początek o godzinie 9 tej wieczorem.

W Klubie prawników w sobotę 6-go lutego wieczór z tańcami. — Początek o g. 9 wieczór. — Wstęp 2 korony od osoby.

Kradzież na ulicy Florjańskiej. Stanisław Mameczka, 18 lat liczący, rodem z Krakowa, znany złodziej tułszy kieszonkowy, skradł zonie konduktora, Marii Dąbalowej z kieszeni zakietu w chwili, gdy wchodziła do cukierni Michańska na ul. Florjańskiej, pulares z kwotą 40 koron i koleżki.

Schwytany prz z nią w tej chwili, wyrwał się i schronił się do domu pod l. 21 przy ulicy Szpitalnej, gdzie też został aresztowany.

Zgubiony piesek. Zgubił piesek 3 miesięczny nowofundlandzki, czarny z białym podbrzussem, z kreską białą przez środek głowy i białymi znakami na boku szyi. Łaskawy znalazca zechce się zgłosić do p. Rudolfa Krupińskiego (Zwierzyniecka l. 9 II. p.) gdzie otrzyma wynagrodzenie.

Śmierć skutkiem otrucia sublimatem. Wczoraj wezwaną pogotowie ratunkowe do rogatki Mogińskiej, gdzie leżał bezprzytomny jakiś 30 letni mężczyzna.

Wszystkie środki użyte do wrócenia mu przytomności okazały się bezskuteczne.

Odwieziono go następnie do kliniki chorób wewnętrznych, gdzie też wnet nastąpiła śmierć.

Skonstatowano, że człowiek ten umarł skutkiem otrucia sublimatem.

Przyczyna otrucia, oraz nazwisko zmarłego nie wiadome.

Zewnętrzna postać i ubiór wskazywały, że był to jakiś robotnik.

Wczoraj wzywano pogotowie 5 razy w wypadkach nagłych.

Między innymi wzywano je do akocyzy, do jednego z jej urzędników, zagrożonego nagłym wybuchem krwi.

Składki. Dla wdowy po wyższym oficerze: Reicher 2 kor., Zofja Wilczyńska 1 kor.

Dla Wicherkowej; Z. Wilczyńska 1 kor., Czerwikiewicz 10 kor., N. N. 1 kor.

Dla staruszki 84 letniej: K. G. i C. M. z Zakopanego 2 kor, 10 hal.

Na Jasną Górę: M. Olkuszniak z prośbą o zdrowie i błogosławieństwo dla Marii, a także o zdrowie i pocieszenie w smutku dla Anieli 1 kor,

Dla Wiktorji Wiezorek: K. G. i C. M. z Zakopanego 2 kor. 10 hal., K. S. w K. 1 kor. 80 hal., Z. Wilczyńska 1 kor., J. Z 2 kor.

Dla Nowakowskiej: N. N. 1 kor.

Dla Weterana; Basia 2 kor.

Na groty M. B. z Lourdes: Jadwiga Bendowa 4 kor.

Na budowę grot Matki Boskiej z Lourdes w Porąbce uszewskiej w dalszym ciągu złożyli: Franciszka Goldamer a Kolbuszowy 20 k., N. N. z Jedlicza 1 k., Paweł Rózancko a Złotego Potoka 2 k., Stefania Pokorna z Chrostowa 2 k. 40 h., M. Holubiczowa z Krakowa 4 k., Walerja Seidl z Tymowy 4 k., Klementyna hr. Dębicka z Krakowa 3 k., Marija Wykowska z Tarnowa 2 k., Kazimiera Lam z Jarosławia 1 k., A. Łucka ze Stanisławowa 2 k., dr Wróblewski ze Lwowa 1 k., Zaklika z Dzikowca 5 k., Sikora z Gawłuszowic 2 k.

Gabryelski kupuje, sprzedaje i najmuje: forteplany, pianina, harmonje i pianole — krajowe i zagraniczne — nowe i przegrane — za gotówkę i na spłaty — bez zaliczki.

Repertuar teatru miejskiego.

W sobotę 6 lutego: „Ku szczytom“, w 4 odsłonach Włodzimierza Iżywickiego (nowość).

W niedzielę 7 lutego o godzinie 8 po południu: „Kopciuszek“, widow. fant. z muzyką, śpiewami i tańcami w 8 obrazach, przerobił A. Walewski.

Kącik humorystyczny.

Dziwne koleżeństwo.

— Jechałem dziś z moim kolegą, baronem Funiem.

— A gdzieście kolegowali?

— W pierwszej klasie.

— Gdzie?

— Na statku parowym.

W szkole.

Nauczyciel do ucznia.

— Chcę, przypasujemy, kupić pięć i pół funta mięsa, ale u rzeźnika jest tylko 5 funtów i 18 funtów. Ile musiałby dorzucić, aby utworzyć żadaną ilość?

— Kilka kości, panie profesorze — odpowiedział syn rzeźnika.

Dobra rada.

— Zakładam sklep kolonialny, czy nie wiesz, gdzie najtaniej mógłbym dostać herbaty?

— Wiem...

— Gdzie, powiedz, mój drogi?

— W Chinach!

Rada miasta.

Pod przewodnictwem prezydenta Friedleina odbyło się wczoraj po południu od godz. wpół do 6-jej do wpół do 9 ej posiedzenie Rady miejskiej.

Zawiadomienia.

Sekretarz prezydium odczytuje pismo z ministerjum oświaty, oznajmiające, że subwencje Muzeum narodowego podniesiono z 3000 na 4000 koron.

Prezydent zawiadamia, że rada Bartoszewicz złożył mandat członka komisji teatralnej i prosi o przedłużenie urlopu do 10 marca.

Interpelacje.

R. m. Miedniak podnosi, że konduktorzy tramwajów wydają publiczności złe bilety do przesiadacza. — Wskutek tego konduktorzy po przejściu danej osoby do nowego wozu, wypraszają ją, mimo, że ma się nie z własnej winy zły bilet. Takiemu postępowaniu należy stanowczo na przyszłość zapobiedz.

Mowca podnosi dalej, że mimo bardzo wielkiej liczby wyszynków przy ul. Lubicz, ma powstać nowy szynk w myślach zbudowanym budynku z cieniach ścian pruskich, co zepszeć piękny widok zaraz przy wjeździe do miasta.

Prezydent odpowiada, że sprawą wydawania złych biletów zajmie się niezawodnie komisja tramwajowa; co do budynku przy ul. Lubicz na otwarcie wyszynku, magistrat odmówił swego zezwolenia na urządzenie takiego budynku, lecz komisja rekursowa zezwoliła na budowę.

R. m. Daszyński interpeluje w sprawie rychłego wypracowania statutu emerytalnego dla artystów sceny krakowskiej.

Prezydent wyraża przekonanie, że prawdopodobnie statut jest już ukończony, a mowca zasięgnie w tej mierze informacji u p. referenta.

R. m. Cyfrowicz zapytuje, czy prawdziwe są wieści, że marszałek krajowy czterokrotnie w sprawie, dotyczącej Wawelu, zwracał się piśmiennie i telegraficznie do prezydenta i nie otrzymał żadnej odpowiedzi, tak, że musiał ostatecznie uciec się do wysłania telegraficznego urgensu.

Prezydent odpowiada, że nadesłane przez marszałka trzy pisma i telegram oddał do załatwienia budownictwu miejskiemu, to wszakże odpowiedź nie wysłał.

R. m. Cyfrowicz zapytuje, czy p. prezydent pociągnął do odpowiedzialności urzędnika.

P. prezydent zaznacza, że urzędnik ów był chory.

R. m. Muczkowski zapytuje, kiedy wjeździe na porządek dzienny sprawa nominacji dyrektora magistratu.

Prezydent przyrzeka postawienie tej sprawy na najbliższym posiedzeniu.

Wielkie wktady miejskie.

Wiceprezydent Leo, jako referent komisji inwestycyjnej, przedłożył wnioski w sprawie zaciągnięcia 1 i pół milionowej pożyczki na cele inwestycyjne. Rada miejska uchwaliła w ostatnich kilku miesiącach kredyty na rozmaite budowle bardzo użyteczne i bardzo pilne, jak na budowę centralnej stacji elektrycznej, budowę czterech szkół wydzielonych i ludowych, rozszerzenie rzeźni miejskiej, przebudowę starego teatru, budowę targowicy etc., za łączną kwotą 2,077.000 koron. Prócz tego będą jeszcze i inne wydatki a mianowicie: na budowę dalszych dwóch szkół wydzielonych, nabycie lub budowę

gmachu dla Akademji handlowej, wreszcie na dalsze niezbędne budowle w rzeźni miejskiej. Na te wydatki potrzeba będzie w ciągu b. r. okragło 600.000 k.

Na pokrycie powyższych wydatków przeznaczona gmina kwotę 1 miliona kor. z funduszu propinacyjnego. Chodzi więc o zaciągnięcie dalszej pożyczki 1 i pół miliona kor. Pożyczkę tę będzie można zaciągnąć na 4 i jedną czwartą procentu w funduszu propinacyjnym, względnie w Kasie oszczędności.

Pożyczka ta będzie krótkoterminową, na 3 lata zaciągniętą; spłaci się ją po zaciągnięciu konwersyjnej pożyczki inwestycyjnej. Tę większą pożyczkę konwersyjną będzie można zaciągnąć dopiero wtedy, skoro wydatek na rozszerzenie wodociągu będzie ustalony. Odroczenie pożyczki konwersyjnej tłómaczy się jeszcze tem, że dopiero przed paru tygodniami rozstrzygniętą została — na razie ujemnie — sprawa wykupna tramwaju na rzecz gminy.

Rada miejska uchwaliła przedłożone wnioski jednomyślnie.

Zakupno realności.

Dalej uchwaliła Rada na podstawie referatu wiceprezydenta dra Lea zakupić na cele publiczne gminne realność od zgromadzenia księży kanoników regularnych laterańskich, położoną na rogu ulic św. Wawrzyńca i Dajwora. Realność obejmuje 2441 sążni kwadr. Cena kupna wynosi 42 k. 60 h. za jeden sążeń.

Deklaracja dla Tow. szkoły ludowej.

Rada uchwaliła na prośbę Tow. szkoły ludowej wydać deklarację, obowiązującą gminę do przyjęcia całego majątku Tow. na własność, na wypadek rozwiązania Towarzystwa.

Przybory naukowe dla szkół uzupełniających.

Rada uchwaliła wniosek r. m. Buczkowskiego o przyznanie kredytu dodatkowego tysiąc k. na przybory naukowe dla 5 szkół uzupełniających.

Zamknięcie rachunków.

R. m. Poniżko złożył sprawozdanie z zamknięcia rachunków funduszu obrotowego miejskiego z r. 1901 i 1902.

Po przemówieniach r. m. Grossa, ks. Bukowskiego, Daszyńskiego, Staniszewskiego i Rottera sprawozdanie przyjęto.

Fundacja Wiktora Ostławskiego.

Na wniosek sekcji prawniczej Rada miasta przyjęła ewentualny zapis ś. p. Wiktora Ostławskiego, który testamentem z r. 1892 zapisując kwotę 1,000.000 kor. na fundację edukacyjną, zastrzegł zarazem, że gdyby przez zbieg nieprzewidzianych wypadków fundacja ta przestała istnieć, to połowa zapisanego kapitału z wszelkim przyrostem przechodzi na gminę miasta Krakowa z obowiązkiem utrzymywania zakładu naukowego im. Wiktora Ostławskiego.

Zaległości w aktach.

P. Sikorski, referent komisji skarbowej stawia wniosek o kredyt w kwocie 583 kor. na wynagrodzenie funkcyjniejszy magistratu za pracę około zbadania i spisania ilości niezafatwionych aktów w magistracie od r. 1891—1902.

Następnie wyjaśnia, że p. wiceprezydent Leo zauważył w lecie, gdy zastępował p. prezydenta miasta, że są niezafatwione akta z szeregu lat ubiegłych. Zarządzono więc potrzebne dochodzenia i pokazało się, że z okresu czasu 1891—1902 r. jest nie zafatwionych 8594 aktów. Może jeszcze część tych aktów okaże się po dalszym zbadaniu zafatwioną. N. p. z r. 1901 liczba niezafatwionych aktów dochodzi do cyfry 1537; z roku 1903 jest niezafatwionych aktów 17 600, a więc łączna cyfra zaległości wynosi obecnie 26 200.

Po przemówieniach radców miejskich Bujaka, Łepkowskiego, Rottera, oraz po wyjaśnieniach wiceprezydenta Lea, Rada uchwaliła kredyt dodatkowy oraz rezolucję rady miejskiego Bujaka.

Spisy ludności.

Rada przyznała jeszcze jeden dodatkowy kredyt 100 k. na koszt oprawy nowych ksiąg spisów ludności.

Posiedzenie zakończyło się o godzinie wpół do 9-jej wieczorem.

Kronika literacko-artystyczna.

* **Sistermans Antoni**, którego występ w piątkowym koncercie Tow. Muzycznego przy akompaniamencie zdolnej pianistki p. Lily Mayer, obndził żywe zajęcie w kołach melomanów, zaprodukuje bogaty program, w którym dominuje pniażka liczba pieśni Schumana którego jest niedoścignionym wykonawcą. Na programie Sister-

KALOSZE = amerykańskie = **BIELIZNĘ WELNIANĄ** Prof. Dr Jaegera i Dra Lahnmana

poleca skład kapeluszy

ZDZIŚŁAWA ZDANOWICZA w Krakowie, ulica Sławkowska L. 3, Hotel Saski.

mansa widnieją następujące ntworki: 1. Halevy „Arja z Żydówki“, 2. Wagner „Romans z Tanheusera“, 3. Brachus „Die Mainacht“, 5. Löve „Der Nöck“, 5. Ryszard Strauss „Ach weh mir unglückliche Mann“, 6. Hugo Wolf „Und willst du deine Liebe sterben sehen“ tudzież Schumana 5 pieśni z Cyklu „Dichterliebe“.

Towarzyszka Słstermansa p. Lina Mayer jest pianistką, cieszącą się wielką popularnością w Niemczech; wykona dwa utępy solowe.

Bilety nabywać można jeszcze w Towarzystwie muzycznym (przy placu Szczepańskim).

* „Nowe Słowo“ dwutygodnik społeczno-artystyczny. Wyszedł nr 3 z dnia 1 lutego i zawiera:

Od Redakcji. Marja Trzysma: „Nasz program ekonomiczny“. Dr Wróblewska: „O ochronie pracy kobiet“. Klementyna Gottlieb: „Ewolucja kobiety“. Józef Ciembroniewicz: „Rozdział płciowy a wychowanie“. Klementyna Gottlieb: „Korespondencja“. Leon Andriejew: „W suterynie“. St. Lack: „Achilleis“.

* „Macierz Polska“. Ogólne zainteresowanie się Słowianami bałkańskimi z powodu doli ich i powtarzających się niepokojów spowodowało „Macierz Polska“ do wydania książki, która obznajomiła czytelników dokładnie z tymi ludami. Na prośbę „Macierzy“ opracował prof. B. G., podług dzieła znanego podróżnika Janka z Grzegorzewic, pokazaną książkę p. t. „Za Dunajem“ i dał w niej zarys dziejów i obraz życia trzech szczepów: Bułgarów, Serbów i Czarnogórców. Dziełko napisane jest sposobem na polę powieściowym, tak, że czytelnik, czytając je z przyjemnością, korzysta i uczy się równocześnie bardzo wiele. Poznaje historję trzech wspomnianych ludów, ich ciężkie chwile pod jarzmem tureckim, ich walki o wolność, a dalej obyczaje, obrzędy, sposób życia na wsi i w mieście, gospodarstwo, ustroj państwowy, dążności w zakresie polityki. Przy czytaniu nasuwa się ciągle i nieprzebrane porównanie z naszym położeniem i naszymi stosunkami i to stanowi może jedną z głównych korzyści lektury. A jednak „nie dali się“, choć przez wieki znęcano się nad nimi — oto myśl, którą z dzieła każdy czytelnik wynajduje. Książkę zdobi 17 rycin doborowych (widki miast, stroje ludowe, charakterystyczne sceny z życia, wojsko i t. d.); dołączono też mapkę państw bałkańskich. Objętość książki wynosi 25 arkuszy, cena jej 1 kor. 60 hal.

TELEGRAMY.

Delegacje.

Wiedeń 4 lutego. Delegacja austriacka po załatwieniu formalności przystąpiła do dalszego ciągu dyskusji nad krytycznym okupacyjnym. Wspólny minister skarbu Burian odpowiadał w dłuższej mowie, na uwagi podniesione na wczorajszym posiedzeniu w sprawie wywozu drzewa z Bośni do Włoch i o konkurencji tego wywozu dla innych krajów austriackich. — Minister wskazał na to, że nie może uczynić zażądaniom zerwania kontraktów zawartych już z rozmaitymi firmami na szereg lat. Ubolewa, że Bośnia stwarza konkurencję dla innych prowincji, ale nie może temu przeszkodzić. Radzi wreszcie, aby i inne prowincje poszły za przykładem Bośni i postarały się o nowe pola zbytu. Minister oświadczył, że gotów jest niezwłocznie o ile możności reklamacje austriackie producentów i że nie będzie na przyszłość zawierał nowych kontraktów o wylesienie. W końcu polemizował minister z delegatem Bianchinim.

Wiedeń 4 lutego. Delegacja austriacka przyjęła budżet wspólnego ministerstwa skarbu, budżet najwyższego trybunału rachunkowego oraz zatwierdziła rachunki. Następne posiedzenie jutro przed południem. Na porządku dziennym jutrzejszego posiedzenia obrady nad budżetem marynarki.

Wiedeń 5 lutego. Delegacja austriacka przyjęła budżet wspólnego ministerstwa skarbu.

Wiedeń 4 lutego. Komisja dla spraw zagranicznych delegacji węgierskiej, rozpoczęła dzisiaj obrady nad budżetem ministerstwa spraw zagranicznych.

Referent Slak mówiąc w swem sprawozdaniu o kwestji bałkańskiej, wystosował pytanie do ministra, czy wobec możliwości wybuchu na wiosnę ponownego powstania na Bałkanie, rząd jest przygotowany na wszystko.

Nie chodzi mu o konkretną odpowiedź, lecz pragnie usłyszeć oświadczenie, że rząd jest przygotowany na wszelką ewentualność i że będzie postępować w porozumieniu z Rosją i czy ma już zezwolenie mocarstw, które podpisały traktat berliński.

Co się tyczy kwestji „veto“, to delegacja węgierska niema powodu, zdaniem referenta, dyskutować nad nią, ponieważ „veto“ jest wyłącznym prawem cesarza austriackiego. Delegacja węgierska może się ograniczyć do wyrażenia zadowolonia, że wybór papieża tak korzystnie został przeprowadzony i że dobre stosunki między Stolicą Apostolską a monarchją będą nadal utrzymane. Wnosi, aby delegacja wyraziła zadowolenie z powodu pomyślnego kierownictwa polityki zagranicznej monarchji i przyjęła budżet ministerstwa spraw zagranicznych, jako podstawę do dyskusji szczegółowej.

Wiedeń 5 lutego. W komisji dla spraw zagranicznych del. węg. przyjęto po dyskusji szczegółowej budżet min. spraw zagranicznych.

Z dalekiego Wschodu.

Kolonja 4-go lutego. „Kölnische Ztg“ donosi z Petersburga pod datą wczorajszą: Odpowiedź Rosji jeszcze nie została wysłaną. Słychać, że nie nastąpi ona przed piątkiem.

Londyn 4 stycznia. Przy końcu posiedzenia Izby gmin oświadczył sekretarz stanu spraw wewnętrznych, że rząd dotychczas nie otrzymał odpowiedzi potwierdzającej wiadomość o rzekumem wypowiedzeniu wojny ze strony Rosji.

Londyn 4 lutego. „Daily Mail“ donosi z Portu Artura: Trzy syberyjskie pułki strzelców wysłane zostały w kierunku rzeki Jalu. Część artylerji polnej wysłano także w tym kierunku koleją. Cztery nowe pułki syberyjskie, które stały załogą w Waitshen, otrzymały rozkaz wyruszenia do Portu Artura, dla wzmocnienia tamtejszej załogi. Pod względem strategicznym ważny punkt Kiao Czao został wzmocniony; z Portu Artura wysłano tam 3000 żołnierzy z generałem Wolszenką. Rosyjscy oficerowie zakupają w Mandżurji konie. W Dalnem i Porcie Artura stoją w pogotowiu okręty transportowe, aby wojska przewieźć do Korei. Pułk kozaków uralskich przybył tu z Oenburga.

Londyn 5 lutego. Biuro Reutersa donosi z Tokio, że wczoraj w obecności cesarza odbyła się narada mężów stanu, do której przywiązują wielką wagę. Jak sądzą, na Radzie tej zapadły nader ważne uchwały. W Tokio panuje ogólnie zdanie, że obecnie znikła wszelka nadzieja utrzymania pokoju.

Londyn 5 lutego. Biuro Reutersa donosi z Tokio: Wszystkie sprawozdania japońskie donoszą o gorączkowym ruchu wojsk rosyjskich w Mandżurji. Domy w Liao-jang i innych miejscowościach poprzemieniano w kwatery dla wojsk rosyjskich. W Liao-jang zarekwirowano 1000 wozów dla transportu amunicji i prowiantów. Wojska rosyjskie maszerują w kierunku rzeki Jalu.

Japońskiemu agentowi handlowemu we Władystoku doniósł wczoraj komendant tamtejszych wojsk, że odpowiednio do rozkazu, otrzymanego z Petersburga, każdej chwili może nastąpić ogłoszenie stanu oblężenia, zyczy więc sobie, by agent wszystko przygotował do ewentualnego wyjazdu poddanych japońskich z Władystoka.

Londyn 5-go lutego. Biuro Reutersa donosi z Tokio: Rząd japoński otrzymał donoszenie, że wszystkie rosyjskie okręty wojenne z wyjątkiem jednego, pozostającego w naprawie, wczoraj opuściły Port Artur, udając się w nieznanym kierunku.

Petersburg 5 lutego. (Tel. wł.) W pewnych kołach politycznych tutejszych zaznaczają, iż Rosja mobilizuje się tylko dlatego, aby demonstracyjnie poprzeć swoje warunki, przedłożone Japonji i zarazem zaznaczyć, że gotowa jest do wojny.

Wiedeń 5 lutego. (Tel. wł.) „Neue Freie Presse“ donosi, że poseł japoński w Wiedniu nie otrzymał do tej pory żadnej oficjalnej wiadomości o rozpoczęciu wojny.

W kołach dyplomatycznych w Wiedniu sądzą, że do wybuchu wojny przyjdzie, bo Rosja nie będzie wstanie poczynić tak daleko idących koncesji, jakich żąda Japonja. Rosja nie odda Korei do wyłącznej dyspozycji Japonji, nie zrzeknie się również panowania nad Mandżurją.

Petersburg 5 lutego. (Tel. wł.) Rosyjski minister kolejowy ks. Chitkew, wyjechał w nocy z 2 na 3 b. m. na Syberję, na wyrażny rozkaz cesarza. Odnośne polecenie było opatrzone klauzulą, że jest koniecznym, aby minister kolei przekonał się o stanie dróg żelaznych na Syberji.

Petersburg 5 lutego. (Tel. wł.) Według wiadomości, nadeszłych z dalekiego Wschodu, armja rosyjska wynosi tam pół miliona żołnierzy. Ta siła jest w stanie sprostać całej armji japońskiej, nawet, gdyby Japonja powołała wszystkie rezerwy.

Londyn 5 lutego (Tel. wł.) Wielkie wrażenie wywarła tu wiadomość, że car upoważnił generał-gubernatora Aleksieje-wa do wypowiedzenia wojny i rozpoczęcia kroków wojennych na własną rękę.

Londyn 5 lutego. (Tel. wł.) Nadeszły tutaj wiadomości, że w ciągu ostatnich dni stoczono już kilka drobniejszych potyczek.

Londyn 5 lutego. (Tel. wł.) Poseł japoński w Londynie oświadczył w rozmowie z dziennikarzami, że położenie w Azji wschodniej jest bardzo naprężone, jednak pokojowe załagodzenie sporn jest jeszcze możliwym, albowiem obie strony starają się uniknąć odpowiedzialności za wywołanie wojny.

Londyn 5 lutego. (Tel. wł.) W londyńskich kołach dyplomatycznych krąży pogłoski, że Japonja wysadziła na Korei 6000 żołnierzy.

Przesilenie w Belgradzie.

Belgrad 4 lutego. Król przyjął dymisję gabinetu Gruicza. Na dziś po południu przedjmu skupeczyny zostało zaproszone do króla.

Belgrad 5 lutego. (Tel. wł.) Przesilenie tu-tejsze zakończy się prawdopodobnie utworzeniem tymczasowego gabinetu Proticza. Ten gabinet rozwiąże skupeczynę i rozpięże nowe wybory, celem uzyskania jednolitej większości. Po przeprowadzeniu tych planów, gabinet Proticza ustąpi.

Reformy w Macedonji.

Wiedeń 4 lutego. „Fremden Blatt“ donosi ze Saloniki. Obaj agenci cywilni zwrócili uwagę jeneralnego inspektora baszy Hilmi na żądanie chrześcijańskiej ludności macedońskiej w sprawie wolnego wyboru muktarów (burmistrzów) przez większość mieszkańców miejscowych. Hilmi przyrzekł uregulować tę sprawę w duchu życzeń ludności chrześcijańskiej. W najbliższych dniach ma się pojawić rozporządzenie do władz trzech wilajetów macedońskich, zarządzające wolny wybór muktarów. Ma się pojawić także drugie rozporządzenie, za poradą agentów cywilnych, aby wszyscy aresztowani w ubiegłym roku byli jak najłagodniej ukarani.

Powstanie Hererów.

Berlin 4 lutego. Komendant okrętu „Jastrząb“ donosi ze Swakopmund, że podczas odsieczy Okahandji, straty były dość znaczne. — Dotychczas stwierdzono, że murzyni zabili 44 mieszkańców kobiet i dzieci. W walce padło 26 żołnierzy, oprócz tego padło poprzednich dni 50 żołnierzy. Obecnie odbywa się marsz do Omaruru.

Sprawa biskupa Nozalesa.

Madryt 4 lutego. W Izbie deputowanych przyszło do burzliwych zajęć z powodu dyskusji nad utratą Filipinów. Dep. Salmeron krytykował o tro zachowanie się biskupa Walengi Nozalesy, który był przewodniczącym komisji dla obrony Filipinów. Prezydent ministrów Maura bronil biskupa. Radykał Moja podtrzymywał zarzuty przeciw biskupowi. Wybuchła potem wrzawa, która o mało nie doprowadziła do czynnych zniwag. Prezydent Izby po dłuższym dopiero czasie zdołał zaprowadzić spokój. Podczas wrzawy połamał prezydent 4 dzwonki.

Kursy telegraficzne.

Wiedeń 4-go lutego. — (Giełda pop.) — Godzina 8 — Marki 117 05 Renta anajowa 100 60. Węg. renta koronowa 98 85. Akcje austr. zakładu kredyt. 668 25. Akcje węg. 765 — Akcje Anglobanku 265 50 Akcje Uniobanku 535 50 Akcje Tanderbanku 442 50 Akcje kolei państw. 67 75 — Akcje fabryki broni 461 — Akcje tytoniowe 335 — Akcje Alpiny 414 — Losy tereckie 130 50, Bul 252 50.

Cukier stały 18 50, spirytus (osłabiony) 46 — nafta niezmiennowa.

Berlin 4-go lutego. — (Giełda wiecz.) — Austriackie Akcje kredytowe 418 — Towarzystwo dyskontowe 194 25.

NADESZŁANE.

Peleryny Zakopiańskie.

Najtańsze źródło zakupu peleryn męskich i damskich w Bazarze wyrobów krajowych

J. F. J. Komendziński, Zakopane.

Aby być piękną, niedostatecznym jest mieć cerę świeżą, potrzeba mieć staranie o powłocę ciała, rąk i twarzy. Najlepszym środkiem do tego jest Creme Simon'a, którego 40-letnie powodzenie utwierdziło wartość higieniczną. Niezależnie od tego środka, nie należy używać innego środka, jak Poudre ryżowy Simon'a z zapachem brodawnika (héliotrope) albo fiołków. 2989

GROTA FANTASTYCZNA ulica Florjańska L. 24 Cukry deserowe za pół kg. ztr. 1, 1-50, 2. Cukiernia Piątkowskiego i Kissa.

Poleca wszelkie wyroby

w zakres stolarstwa oraz tapicerstwa meblowego i dekoracyjnego wchodzące.

Utrzymuje skład pościeli, dywanów, portyer, firanek i wszelkich przedmiotów do dekoracyjnego urządzenia mieszkania potrzebnych.

Komisowy Skład mebli Towarzystwa Stolarzy w Kalwaryi

oraz Skład wyrobów tapicerskich

ALFONSA WAWRZECKIEGO

w Krakowie, ulica Jagiellońska L. 7, (róg Szewskiej). 2561

CENY konkurencyjne.

Warunki kupna przystępne.

Nakładem księgarni katolickiej

Dra Władysł. Miłkowskiego
Kraków, Telefona Nr. 418.

wysła świeżo książka do nabożeństwa pod tytułem:

Modlitewnik katolicki

zbiór modlitw najpotrzebniejszych przeważnie odpustami obdarzonych zebrani i ułożył ks. S. B. (str. 400 w 32-ce).

Książeczka ta, zawierająca najwznioślejsze modlitwy, drukowana bardzo starannie na najpiękniejszym welinie z obwódką różową na każdej stronicy, drobniemi ale wyraźnemi, do zupełnie nowymi czcionkami w formacie małym, kosztuje bez oprawy 3 kor. w oprawie gładkiej z płótna angielskiego, brzezi pąsowe 3 kor. 60 gr. w opr. miękkiej z najlepszego szagrynu gładkiego, brzezi złoczone okrągłe 5 k. 50 gr., w takiejże oprawie, brzezi niebieskie z linijkami złoczonemi 6 k., w takiej oprawie, brzezi złoczone z paskiem skórzanym zamiast klamerki 6 k. 50 g. i w rozmaitych droższych oprawach. 2282

Tamże wyszedł świeżo p. awdywy klejonek duchowny p. t. WOLA BOZA A WOLA NASZA O. Karola Antoniewicza Tl. Cena egzemplarza 10 hal., tuzina 1 kor. a 100 sztuk 6 koron.

Tysiącom ludzi prawdę

wyróżyla Wrońska przyszłości sławnej kabalarki Lenormand, która wróżyła Cesarzowi Napoleonowi. 1 kor. z przes. 1.40 kor. Prorok miłości czyli kto będzie moim mężem, żoną? Jak mi się powiezie? 60 hal. z przes. 95 hal. Do nabycia u S. A. Krzyżanowskiego Kraków. Polski dom nakł. Stanisławów. 1151

Księgarnia

Zygmunta Jelenia, Tarnów poleca co tylko wysze z druku:

Kazania Pasyjne z wielkopiątkowem, wielkanocnym i homilią na poniedziałek wielkanocny napisane przez **Ks. Jana Jaworskiego**, prałata katedr. tarnow-k. — Cena egzemplarza 1 k. 50 h., z przesyłką za poprzedniem nadaniem należytości 1 k. 60 h. 1152

Młodzieniec

z IV-tą klasą gimnazjalną, **znajdzie umieszczenie** jako płatny praktykant we fabryce opatrunków chirurgicznych i drogueryj **M. L. Dobrowolskiego** w Podgórzu. 1127 2 2

Krawcowa podejmuje się robót sukien w domach prywatnych. Wolf, ulica Basztowa L. 4, w Krakowie. — Zgłoszenia proszę złożyć u stróża. 1145 1 3

Prawdziwe HARCEŃSKIE Kanarki

Polecam: pierwszorzędne śpiewaki „Kollery“ o czysto metalicznym dźwięku, czystym tonie, śpiewające także przy świetle — sprzedają po 6 i 8 złr., najlepsze Vorskangery 10 złr. za sztukę, również **Samice harceńskie** do spustu po 1 złr. 1-50. Wysyłam na prowincję odwrotnie za liczką z gwarancją dostawienia zdrowych na miejsce przeznaczania. 6 dni próby, wymiana dozwolona. Mrówcze jajka litr 60 centów i melo dla słowików.

Jan Szufa w Krakowie ul. Florjańska Nr. 38, I-sze piętro, oficyjny.

MYDŁO SCHICHTA

„JELEN“

MARKA OCHRONNA:

„KLUCZ“

Najlepsze, najwydatniejsze i dlatego rajtańsze mydło. Wolne od wszelkich szkodliwych domieszek.

Wszędzie do nabycia.

Przy zakupie powinno się szczególnie uważać, aby każdy kawałek nazwiskiem „Schicht“ i powyższą marką ochronną był zaopatrzony. 985

Kasa Oszczędności

miasta Tarnowa 1156 1 3

podaje niniejszem do powszechnej wiadomości, że począwszy od dnia 15-go lutego 1904 wszystkie nowo wnoszone wkładki do Kasy będą oprocentowane po 3 3/4 % czyli 3-75% od sta na rok.

Do dnia 15-go lutego 1904 złożone wkładki na razie pozostają nadal oprocentowane po 4% od sta rocznie.

„Jeżeli kto kaszle w sposób rozpaczny, niech tylko zażyje Pastylek Geraudella“.

Dosyć jest raz spróbować, żeby się przekonać o skuteczności

PASTYLEK GERAUDELLA

Nieomylnych w leceniu Nieżyty, Kaszlu nerwowego, Zapalenia płucznego, Chrypki, Zakatarzenia, Irytacyi pierśsewej, Astmy, etc.

Niezbędnych dla osób, które zhytecznie głos utrudzają. 3080 5 16

Bardzo użyteczne dla Palących.

Pudełko zawiera 72 Pastylek i sposób zażywania takowych.

Do nabycia we Lwowie: w aptekach PP. Mikolascha, Wewiorskiego i Ruskera; w Krakowie: w aptekach PP. Wiszniewskiego i Bedyka.

Ogłoszenie licytacji.

Celem oddania w przedsiębiorstwo robót stolarskich, dla budowy szkół miejskich przy ul. Topolowej i Lubomirskiego, odbędzie się w biurze Budownictwa miejskiego dnia 10 Lutego 1904 r. o godzinie 12-tej w południe, rozprawa za pomocą ofert pisemnych. — Warunki przedsiębiorstwa i plany, można przejrzeć w godzinach urzędowych w rzezonem biurze, gdzie również można otrzymać formularze ofert. Oferenci mogą składać oferty na jedną szkołę albo na obydwie razem.

Oferty po terminie wniesione lub niesporządzone według wzoru, nie będą uwzględnione.

Magistrat stoł. król. m. Krakowa

dnia 3 Lutego 1904 r.

1155 1 1

J. FRIEDLEIN.

A. Thierry'ego prawdziwa Maść babkowa

jest najsilniejszą maścią wyciągającą, przez gruntowne oczyszczenie leczy i usmierza bóle, usuwa przez zmięczenie rany niepotrzebne obce ciała różnego rodzaju. Niezbędny środek dla turystów, cyklistów i jeźdźców. Poczta franco 2 słoiki **K. 3-50.**

SCHUTZENGEL APOTHEKE A. THIERRY w Prograda przy Rehltsh-Sauerbrunn.

Wystrzegać się należy naśladowictw i uważać na powyższy na każdym słoju wypalony znak ochronny.

Ten środek poleca się szczególnie w podrózach przy wszystkich wypadkach. Główny skład dla Galicyi: S. Rusker Lwów. 1629 32 20

Rutynowana nauczycielka muzyki

uczennica pierwszorzędna profesora. udziela lekcji gry na fortepianie po przystępnej cenie u siebie w domu i poza domem.

Wiadomość w Administracyi „Głosu Narodu“. 2192 9 1

Korespondent i praktyczny buchalter

biegły w korespondencyi polskiej i niemieckiej orz rachunkowości gospodarczej, z ładnym szybkim piśmem, poszukuje posady zaraz lub od 15 lutego br. Zgłoszenia przyjmuje pod: „I. S. Adm nistr. „Głosu Narodu“ 1118 3 3

Kilka wielkich pięknych sal

na zabawy, zgromadzenia, śluby i t. d. natychmiast do odnajęcia. Bliższa wiadomość w Administracyi „Głosu Narodu“. 1098 8 12

Lekcyj języka niem.

w zakresie wymagań lepszych udziela Redaktor Soltys, Krowodrza L. 33. u Jana Chwastka. Bliższych wiadomości Księgarnia Wojnara, ul. Szewska 13. 1111 4 0

Czeladnik kowalski

powozowy, kawaler, zdolny, trzeźwy. **znajdzie umieszczenie** w kuźni Feliksa Gramatyki, Zakopane. 1118 3 3

Zarząd pasieki

Antoniego Kraińskiego w lezlerzanach ad Czertków,

wysyła w każdej porze rokni miód prawdziwy, prawdziwy lipcowy, w stanie płynnym lub twardym, w 5 kg. blaszankach za 7 kor.; (wszystko opłatnie) Wysyła również wyszczególniony na kilku wystawach Miód pitny „Kasztelański“ i miody owocowe — jak wiśniak, maliniak, dereniak porzecznik, agrestniak, poziomczak itp. w 5 kg. blaszankach, za cenę 6 kor. 20 h. (wszystko opłatnie). 2835 30 30

Podróżujący agent WIN

Pewien hurtowny skład win węgierskich w Królestwie Polskiem, od wielu lat świetnie prosperujący, poszukuje podróżującego, dokładnie w tym zawodzie obznajmionego, energicznego i mądrego reprezentować tenże skład. Posada do objęcia natychmiast. Tylko pierwszorzędne siły ze znajomością języka polskiego mogą reflektować; tacy, którzy również znają język rosyjski mają pierwszeństwo. Reflektanci ze chcą swoje oferty w języku niemieckim z podaniem warunków i odpisami świadectw, jak również z fotografią przesyłać pod: „W. 9813“ an Haasenstein & Vogler, Wien I. 1120 3 3

OSOBA

nie posiadająca reklamy patentowego wykształcenia, natomiast rzetna, energiczna, z wrodzoną inteligencją, o bystrym pojęciu, władająca cokolwiek językiem niemieckim, oraz praktyczną wykształconą, (podróżowała po zagranicą), prostoduszna, nie wstępną powierzechności, poszukuje na tej drodze posady u wdowca lub kawalera na dobrych warunkach i delikatnem obejściu. — Kraków poste rest. „Mimoza“. 1121 3 2

Ekstrakt orzechowy do farbowania siwych włosów

wytwórca **JULIANA JÓZEFOWICZA** perfumera.

Jestto najlepsza roślinna farba, którą można w przeciągu 10 minut ufarbować posiwiade włosy na kolor szary, brązowy, szary i blond.

We Lwowie u p. A. Beacocka ulica Hetmańska L. 4, u Ig. Jaha, Hotel Europejski i u p. Piotra Mikolascha i Sp.; w Krakowie u Reima i Spółki, Rynek gł. linia A—B, J. Hanaka i Spółki droguerja ulica Szewska, Fr. Zopotha droguerja ul. Sienna 12 i R. Wiakidy, plac Marjański. Cena flakonu kor. 3, flakoniki próbne 1 kor. 20 gr. — Przesyłać i główny skład: w Warszawie, ul. Nowa Senatorska 2. 2429 1 0

NOWOŚCI MUZYCZNE
S. A. Krzyżanowski

księgarnia i skład nut w Krakowie poleca wydane nakładem własnym:

- Wroński A. „Adela“ Walce na fortepian . . . . . K. 2-40
- „Białe storczyki“ Walce na fortepian 2-40
- „Góra chirurgia“ Mazury na fortepian 1 20
- „Krakowskie zuchy“ Mazury na fortepian 1-60
- Marzenia uśpionego chłoroformem Walce na f. r. t. 2-40
- „Od Warszawy“ Mazury na fortepian 1-60

Do nabycia we wszystkich składach muzycznych. 1091 5 5.

Fisharmonia paryska

i fortepian tanio do sprzedania. Ul. Garncarska L. 8. parter. 1143 1 2

Spółka!

Osoba która uzyskała koncesyę na Przemysł, czy inne większe miasto na prowincyi, na założenie kasy zastawniczej i poszukuje współnika, ze chce swój adres przesłać pod: poste rest. Wieliczka dla Edwarda. 1144 1 2

Rutynowany koncyjencjant

znajdzie zaraz umieszczenie w kancelaryi a w Dr Leopolda Caro Kraków, ul. Szczepańska 11. 1142

Pracownia tkacka

JANA DŁUGOSZA Korczyzna ad Krosno, (Galicya).

poleca płótna czyste i niiane koszulowe i prześcieradłowe bez szwu, apretowane i bez apret, Ręczniki, Chusteczki, Stołowe, Materjałowe i Kamgazy. — Towar w cenach najumiarkowanych.

W każdym razie świeży wyrób towaru i próbki opłacone. 3150 1 6

Dla Polaków!

W Cieszynie na Śląsku jest wielka kamienica z hotelem, restauracją itd. do sprzedania. — Położenie idealne przy dworcu. — Cena 145.000 koron. — Potrzebna suma tylko 20—30.000 kor., reszta jest intabulowana. — Listy pod: „Śląsk“ do Admin. „Głosu Narodu“. 1149 1 3

Pies myśliwski

legawiec, dobrze tresowany, w trzecim roku, z powodu wyjazdu jest tanio do sprzedania. „Bażantarnia“ poste rest. Zator. 1154 1 2

Poszukuje się panny lub wdowy

do samodzielnego prowadzenia sklepu z wędlinami. Kandyda wymaga 50 złr. Zgłosić się można o każdej porze ul. Długa Nr. 9 oficyjny I-sze piętro, drzwi Nr. 18. 1153 1 3

Z powodu wyjazdu

są do sprzedania: kredens trumeau z lustrem i kanapa staroniemiecka, furtian półkrzyżowy firmy „J. Schneider w Wiedniu“ i garnitur mebli. Oglądać można między 11-tą a 4-tą ul. Sobieskiego 15 II piętro. 1157 1 3

Jamniki

3 mies. do sprzedania. Kraków, ulica Floryjańska L. 32 parter, II-gie drzwi na lewo od sieni. 1122 3 2

Fryzyerski subjekt

młodszy, poszukuje posady od 15-go lutego. „Władysław“ poste restante Kraków. 1128 2 2

BARDZO ŁADNE

SZKICE OLEJNE tanio do nabycia.

Wiadomości udzieli Administr. „Głosu Narodu“. 2772 2 0